

השבת

עיל רבי נזומן מברסלב

סיפור

☺ מרבי נפתלי, שהיה באומן, ומוהרנ"ת נפטר בברסלב, וידע תכף מפטירתו. וספר, שבלילה [כלומר, בחלום] ראה את מוהרנ"ת ז"ל רץ, ושאל אותו: ר' נתן, לאן אתה רץ? והשיב לו: אני רץ אל רבינו! והבין מזה שנפטר.

(השמטות, כ"ג)

צדיק

⊕ הצדיק יכול לעשות מופתים ונסים בעולם, ולשנות הטבע. כי כל הרצונות והתאוות של הגוף הם מכם הטבע. כי זה טיבעו; לאהוב בשר וזה אוהב חלב, וכיוצא בזה שאר הרצונות של הגוף; שכלם כפי הטבע של כל אדם.

⊕ וכל אלו השנויים שבטבעי בני אדם נמשכים משנויים שיש בטבע הגלגלים שהם יסוד ושורש הטבע.

⊕ ועל כן הצדיק שמשבר רצון תאוות גופו ומבטל רצונו מפני רצון ה' יתברך, נמצא שמבטל כח הטבע שמשם רצון תאוות גופו כנ"ל. ועל כן על ידי זה יש לו כח לשנות הטבע בעולם, ולעשות נסים ונפלאות בעולם (לקוטי הלכות - ברכת הראיה, הלכה ד' - אות ג').

(אוצר היראה - צדיק - ס"ז)

חיי מוהר"ן

⊕ גודל המעלה של המתקרבים אליו אי אפשר לשער, כי כבר נתפשטו דבורים כאלו בין העולם שהם מתפארין גם כן בדבורים כאלו, אבל באמת המקרבין שלי ההתקרבות לבד הוא דבר גדול מאד מאד.

⊕ כי, אף על פי שהוא בעצמו, היינו המקרב, אינו כלום, ואינו מתנהג בדרכי ישראל, אף על פי כן מאחר שהוא בתוך אנשים כאלו שהם מקרבים לצדיק לקדשה כזה, זה בעצמו מועיל לו מאד, ובמשך הזמן יתעורר גם כן ויחזור בתשובה. וראה בעיניך, כי אתם זוכים לשמוע דברים כאלו.

⊕ ואפילו אם אינם שומעים החידוש, רק שזוכים לעמוד בעת שנתחדש חידוש כזה, גם כן אשרי לו, מכל שכן כשזוכין לשמוע. ואין צריך לומר אם זוכין לשמוע חידוש כזה פעם אחת בשנה.

⊕ אפילו אם לא היו זוכין לשמוע חידוש כזאת רק פעם אחת כל ימי חייו, גם כן די לכם, כי אלמלא לא באתם לעלמא אלא למשמוע דא די, כמובא בזהר הקדוש (מכל שכן וכל שכן שאנו זוכין לשמוע כמה וכמה פעמים בשנה חידושים נפלאים ונוראים אשר לא נשמעו מעולם).

⊕ ואמר לי אז בזה הלשון: הנה שומעת נשמתך, דהיינו החידוש הנ"ל מענין התפלין, שבשביל שהרב נוסע ומטלטל הוא צריך לבדק תפלין שלו. ואפילו כשמנחים בשפלות גדול מאד, אף על פי כן צעקה בעלמא שנותנין אף על פי שתכף ומיד נפסק גם זה אינו נאבד, ואפילו הצעקה מבטן שאול גם כן אינו נאבד. וכמו שאיתא בזהר הקדוש בשוא גליו אתה תשבחם, שמה שהאדם מנשא עצמו וממשיך עצמו לאיזה מדרגה, אף על פי שאינו מגיע אליה, זה בעצמו שהוא מתייגע ורודף להשיג ולגלות לאיזה קדשה היא שבחא דילה ויקרא דילה, עיין שם.

(חיי מוהר"ן, גדולת נוראות השגתו, ע"ר)

ויצג יעקב את המקלות ברהטים...

יש בני אדם שנמשכו אחר דרכי המחקרים, שקשה להם: למה הרבה ה' יתברך לישראל כל כך תורה ומצוות שקשה לקיימם? ולפי דעתם הרעה והמשובשת היה יותר זכות להם אם היו רק מצוות מועטים. אבל באמת הבל יפצה פיהם, כי באמת עיקר התכלית של האדם הוא שישבור כל התאוות כל כך, עד שלא יהיה בו אפילו צד רשימה משום תאוה אפילו של התר, וזה אי אפשר לזכות כי אם על ידי רבוי התורה והמצוות שיש בכל פרט ופרט מדברי העולם, ועל ידי זה יכולין לזכות להמשיך עלינו קדשה גבוה כל כך, עד שנהיה זכים ונקיים וקדושים לגמרי מכל התאוות, כמו שזכו אבותינו הקדושים אבות העולם, שבשביל זה מרבה התורה לספר מכל ענייניהם ומעשיהם, ואיך שחפרו בארות, ומיעקב אשר הציג את המקלות ברהטים וכיוצא בזה, כל זה לגלות לנו ג' דלת מעלתם וקדשתם, שזככו את עצמם כל כך עד שזכו לעבוד את ה' יתברך בכל תנועותיהם וענייניהם, ובכל תנועה היה להם סודות נוראים, רזין דרזין.

⊕ וכל זה להעיר אוזנינו ולבנו, שגם אנחנו נטהר ונקדש עצמנו גם בכל העבודות חיצוניות ועסקי חול, כדי שנוכה גם אנחנו לבוא לאיזה בחינה ומדרגה ממעלות קדשת אבותינו הקדושים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: **מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי!** כי הבחירה חפשית בכל דור, וכמאמר רבותינו ז"ל: **אין דור שאין בו**

כאברהם וכו'. ועל כן מציינו גם בדורותינו צדיקים אמתיים, גדולים ונפלאים מאד, שזכו לעבוד את ה' יתברך גם בכל עסקי חול, וכמפרסם הרבה ספורים כאלה מהצדיקים הגדולים שהיו מימות הבעל שם טוב הקדוש, זכר צדיק לברכה, עד הנה.

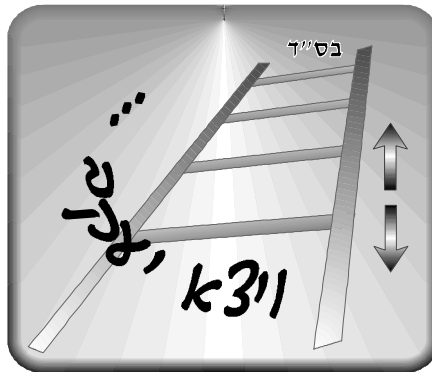
⊕ ועל כן מאחר שעיקר התכלית של ישראל הוא לזכך את עצמן בתכלית הקדשה מכל התאוות שבעולם, על כן בודאי הוא טובה גדולה מה שהרבה לנו תורה ומצוות, כדי שיהיה גם לנו כח להתעורר לה' יתברך ולהמשיך עלינו קדשה גדולה

בכל ענין וענין, על ידי רבוי התורה והמצוות, כדי שנוכה לתכלית האמתית, לאור הגנוז, שאי אפשר להגיע אליו כי אם על ידי זה.

⊕ וכל זה הוא לאותן שזוכין לקיים כל התורה, אך אפילו מי שאינו זוכה להתגבר על יצרו ולקיים כל התורה והמצוות, הוא גם כן טובה גדולה אליו מה שיש הרבה תורה ומצוות, כי על ידי זה אפילו הגרוע שבגרועים מקיים כמה מצוות, כי **אפילו פושעי ישראל מלאים מצוות כרימון**, כמאמר רבותינו ז"ל, ועל ידי זה יזכה כל אחד מישראל להזדכך בודאי, כי הקדשה של המצוות שמקיים כל אחד מישראל אינה מנחת אותם להשתקע בהטמאה והתאוות שנפלו בהם, ומעוררם לתשובה בכל פעם, וכמו שכבר נמצאו הרבה בעלי תשובה בעולם, אשרי להם.

⊕ ואפילו אם, חס ושלום, לא יזכה לתשובה שלמה בחייו, אף על פי כן סוף כל סוף יזדכך בודאי, ועיקר הזיכוך יהיה על ידי הטוב והמצוות שזכה לחטוף בעולם הזה, דייקא על ידי שיש הרבה תורה ומצוות. וגם כי בכח הצדיקים אמתיים הנפלאים במעלה, שזכו לקיים כל התורה בשלמות, עד שזיככו עצמן כל כך, עד שהיו יכולין לעבוד את ה' יתברך גם בכל עסקי חול על כן יש להם כח להעלות אותנו גם כן מחול לקודש ומטמאה לטהרה, עד שעל ידי זה יתהפך הכל לטובה.

⊕ וכל זה כלול במאמר רבי חנניא בן עקשיא: **רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצוות - לזכות דייקא, שיהיו מזככים לגמרי כנ"ל.** [סימני דגים ר' - ג']

יריעות, רק תשים עיניך ולבך בספרי רבינו זכרוננו לברכה, ותמצא מרגוע לנפשך אשר ייטב לך לעד ולנצח.

גם אהובי בני, לא טוב בעיני שכתבת לי שקבעת לך שני שעורים בלמוד פוסקים, באורח חיים הלכות שבת וביורה דעה הלכות מליחה, הלא היה לך להבין כי לא חפצתי בדרך כזה לפזר דעתו, בעניינים רחוקים כאלה, וכי מה ענין מליחה להלכות שבת, הלא ידעת כי רצוני בסדר הלימוד הוא ללמוד כסדר דייקא (ענין שיחות הר"ן - סימן ע"ו), דהיינו שתגמור האורח חיים עד סופו, ואחר כך תתחיל בעזרת ה' יתברך ללמוד היורה דעה מהלכות שחיטה מראשו לסופו כסדר דייקא, וכן החושן משפט והאבן העזר, לא כמו שנוהגין בני הנעורים לחטוף בכל זמן הלכתא מיחדת לפעמים הלכות בשר בחלב ולפעמים הלכות טוען ונטען ופתאם מדלגין להלכות נידה וכיוצא בזה, ונשארים קרח מכאן וקרח מכאן, וזה לא עלתה בידם. ומאומה לא ישאו בעמלם. כי כאשר יגדלו אינם יודעים שום דין והלכה, אפילו במקום אחד.

על כן רצוני שתלמד רק הלכות שבת וגם מסכת שבת כאשר כתבת ותשים עיניך ולבך להבין הדברים היטב ולא תונה את עצמך. וגם לא תדקדק יותר מדאי בחינם. כאשר כבר דברנו בזה. אך אם אי אפשר לשנות דעת חברך אל תפרוש ממנו בשביל זה. ותמלא רצונו ללמוד גם הלכות מליחה. אבל אם אפשר לך לדבר על לבו שילמד כסדר כנ"ל מה טוב, ובדאי יחזיק טובה לי בעזרת ה' יתברך אם יקיים דברי כאשר הוראתך כנ"ל.

גם תתאמץ מאד להיות בשמחה תמיד. ומה מאד נהניתי מאשר כתבת לי אשר אתה בשמחה, תודה לאל, מי יתן שיהיה באמת תמיד שתהיה אך שמח תמיד. ותעיין בתחילת מכתבי זה אשר העירותך על ענין שמחת תורה ובכוונה הרבית דבריי שם, כדי לזכור תמיד שמחת ישראל כי יש לנו לשמוח בשמחה הזאת תמיד. בשמחה שאין לה קץ, אשר זכינו להיות מזרע ישראל ולקבל תורתו ומצוותיו הקדושים וכו' וכו'.

אשרינו מה טוב חלקנו וכו'.
דברי אביך, המצפה ומחכה ומייחל לראות בטובתך והצלחתך האמתית והנצחית, שיקיים בנו: **חסם בני ושמח לבי** וכו'.

הקטן נתן בן מורנו הרב נפתלי הירץ [נרו יאיר] מברסלב. (לקוטי תפילות א', ל"א)

עצות

על ידי קלקול התוכחה והמוסר, על ידי זה בא גרוש וטלטולים (לקוטי מוהר"ן, סימן כב).
קודם שתצא לדרך תתן צדקה, ועל ידי זה לא יהיה עיכוב וצער בדרך (שם, סימן לא).
(לקוטי עצות - טלטול ונסיעות לדרכים - א' ב')

תפילה

ותצילני ברחמיך הרבים מסכנת דרכים, ותשמרני ותצילני מכל מיני צער ויסורין ועיכוב בדרך, ומכל אורב ואויב ומסטיין, ותהיה תמיד עמי בשבתי בביתי ובלכתי בדרך, בשמך אצא לדרך לשלום ובשמך אעבור הדרך בשלום, ואשוב לביתי לשלום, ותצילני מכל מיני הזיקות והפסד בדרך, בגשמיות וברוחניות, בגוף ונפש וממון, ושמור צאתנו ובואנו לחיים טובים ולשלום מעתה ועד עולם.
ותזכני לתן צדקה קודם צאתי לדרך, כמו שכתוב: צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו. ועל ידי זה תכוון לפני הדרך. ואתה ברחמיך הרבים, תלך לפני להנחותי הדרך אשר אלך בה, ותאיר לפני באורך הגדול, ותביאני ותגיעני למחוז חפצי לחיים ולשלום, כרצונך הטוב.

(לקוטי תפילות א', ל"א)

חיים ארוכים חיים טובים אמיתיים רב ברכות, וכן חן! מקרב לב עמוק שמח לבי ותגל נפשי בישועת נפשך שעשה ה' עמך פלאי פלאות כאלה חסדים טובים נפלאים כאלה בההתקשרות שנתקשרת בקשרי קשרים באהבה עזה ועצומה אל הצדיק האמת ואנשיו האמיתיים הכשרים שבדור עד אשר כל מימות שבעולם לא יוכלו לכבותה מה טוב חלקך ומה נעים גורלך.

העולם ראוי שיתמהו על האהבה שבנינו מכמה סיבות הכרחתי לסיים בשלום וחיים ושמחת החג הקורא ומכריז על חידוש העולם שהבורא ברא את העולם מאין ליש, שיש אלקים שליט ומושל בשמים ממעל ועל הארץ מתחת.
(מספר אבי הנחל ב' - מכתב קפ"ח)

עלים לתרופה

בעזרת ה' יתברך יום ב' חיי שרה תקפ"ז ברסלב.
שלום וברכה וחיים וכל טוב לכבוד בני, מורנו הרב יצחק שיחיה.

אמרותיך הנעימים הגיעו אלי פעמיים, אחד ביום שמחת תורה, בעת שהיינו שמחים בשמחה שאין לה קץ שמחת ישראל, אשר זכינו להיות עם סגלתו ונתן לנו כלי חמדתי, וקרבתו לעבודתו וכו' אז בתוך שמחתנו הגיעני מכתבך. ראיתי ואשמח. **שש אנכי על אמרותיך**, בפרט באגרת השני אשר קבלתי בשבוע העבר. אשר הודיעני את אשר קוותה נפשי אשר תודה לאל תורת ה' תמימה בידך.

נא בני חביבי כנפשי. חזק ואמץ בכל כחותיך להתמיד בלמודך היטב. כי הוא חלקך בחיים. **טוב לגבר כי ישא על בנעוריו** (איכה ג'). וגם תתאמץ ביותר להתפלל בכוונה גדולה. שתכניס כל מחשבותיך לתוך כל דבור ודבור של התפלה. שתכוון פרוש המילות בכל התפלה. ותאחז מחשבתך תמיד לבל תשוטט מחשבתך אנה ואנה כדרכך מכבר. עתה בני כלך מדרך זה. הזהר והזהרות.

תגבר ותתחזק בכל מיני כחות ועצות לסור מדרך זה. רק תאחז מחשבתך בידך לבל לחשוב שום דבר חוץ, כי המחשבה ביד האדם, להטותה כרצונו. ואי אפשר שיהיו שני מחשבות ביחד בשום אופן. כמבואר כל זה היטב בספרי רבינו זכרוננו לברכה כי בעל מחשבה הוא אחד הדברים המעכבין את התשובה (רמב"ם - הלכות תשובה - פרק ד' - הלכה ה').

ויותר ממה שכתוב כאן בני הזהר והזהר מאד מאד ותעיין היטב בספרי רבינו זכרוננו לברכה ותמצא עצות ותחבולות להנצל מזה. והעיקר הוא מה שכתבתי למעלה, שתדע ותאמין במה שאמר רבינו זכרוננו לברכה שהמחשבה ביד האדם להטותה כרצונו למקום שהוא רוצה.

ואמר, שאפילו אם המחשבה נוטה, חס וחלילה, לפעמים מן הצד יש ביד האדם לתפסה ולהשיבה למקומה הראוי. כמו שוס הנוטה מן הדרך שיכולין לתפסו באפסר להשיבו אל הדרך הישר, כמו כן הוא המחשבה ממש, כמבואר בספרי הקדושים, ובפרט בשעת התפלה שאז מתגברין מאד בלבולי מחשבות, כי כל הבלבולים שיש לאדם לפעמים במחשבתו, כלם באים אל האדם בשעת התפלה דייקא, כמבואר בסימן ל' עין שם. על כן בשעת התפלה, צריכין להתגבר יותר ויותר כנגד המחשבות זרות, והעיקר ההתגברות הוא בשב ואל תעשה, שלא תשגיח ולא תסתכל עליהם כלל, רק תחשוב דבורי התפלה היוצאים מפיה, ואז ממילא יסתלקו.

גם תזרו עצמך מאד, לבחור לך שעה בכל יום לפרש שיחתך לפני קונך כאשר ידעת כמה וכמה הרבינו לדבר מזה, בשם רבינו זכרוננו לברכה. ושהוא עצה כללית לכל אחד ואחד לזכות לקדשת ישראל. ויותר מזה אי אפשר להאריך בכתב, כי יקצרו המון